

Rutiner för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning vid fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier

Publicerad: 2025-03-27

Beslutsfattare: Fakultetsnämnden för naturvetenskap, teknik och medier

Ansvarig funktion: Fakultetskansliet

Handläggare: Fanny Burman

Beslutsdatum: 2025-03-27

Giltighetstid: Tillsvdare

Senaste översyn: 2021-12-08

Sammanfattning: Dokumentation av fakultetens principer och arbetsformer för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskningen

Tidigare versioner: 2021-03-01, 2021-12-08

Innehåll

Rutiner för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning vid fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier	1
1 Grundläggande förhållningssätt	4
2 Kvalitetssystemets struktur och upplägg	4
3 Utgångspunkter för kvalitetsarbetet (Del 1, förutsättningar).....	6
3.1 Styrdokument.....	6
3.2 Mittuniversitetets kvalitetspolicy för forskning	6
3.3 Roller och ansvar	7
3.4 Delaktighet och engagemang	10
3.5 Strategier	11
3.6 God forskningssed	11
3.7 Forskningens frihet	12
3.8 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling.....	13
3.9 Sambandet mellan forskning och utbildning	14
3.10 Jämställdhet och lika villkor	15
3.11 Samverkan och nyttiggörande	16
3.12 Stöd för kvalitetsarbetet och infrastruktur	17
3.12.1 Infrastruktur.....	18
4 Kontinuerligt kvalitetsarbete (Del 2, genomförande)	18
4.1 Möteskonstellationer- och rutiner.....	19
4.2 Fördelning av fakultetsmedel	21
4.3 Internationalisering.....	24
4.4 Uppföljning av studieplaner på forskarnivå	25
4.5 Kvalitetssäkring av forskningsprojekt.....	25
4.5.1 Granskning av ansökningar	25
4.5.2 Uppföljning av pågående och avslutade forskningsprojekt.....	25
5 Kvalitetsuppföljning (Del 3, utfall).....	26
5.1 Uppföljning på lärosätetsnivå: rektorsdialoger	26
5.2 Uppföljning på fakultetsnivå	27
5.2.1 Verksamhetsdialoger	27
5.2.2 Uppföljning av forskningscentrum och forum	28
5.3 Uppföljning på enhetsnivå.....	28
6 Kvalitetsutvärderingar (Del 4, resultat).....	29
6.1 Egeninitierade utvärderingar	29

6.1.1 Lärosätesövergripande forskningsutvärdering – ARC	29
6.1.2 Utvärdering av utbildning på forskarnivå.....	30
6.2 Externinitierade utvärderingar.....	31
7 Rutiner för kommunikation och dialog (Del 5)	31
7.1 Forskningskommunikation vid fakulteten	32
7.2 Kvalitetsdrivande verksamhetsdialoger	33
8 Rutiner för utveckling, förnyelse och åtgärder (Del 6)	34

1 Grundläggande förhållningssätt

Mittuniversitetets uppdrag som universitet är att bedriva forskning och utbildning av hög kvalitet och att samverka med omgivande samhälle¹. Fakultetens kvalitetsarbete grundas i Mittuniversitetets kvalitetssystem för forskning² och utgår från det gemensamma ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning som utarbetats av SUHF.

Forskningens kvalitet vilar i grunden på de enskilda forskarnas arbete och deras engagemang i den akademiska processen. Genom kollegial granskning, seminarieverksamhet och kontinuerlig metodutveckling bidrar forskarna aktivt till att upprätthålla och stärka kvaliteten inom sina respektive fält. Kvalitetsarbetet integreras i verksamhetsplanering, budgetering och uppföljning och sker i linje med universitetets strategier och mål. Uppföljningen genomförs på flera organisatoriska nivåer, både inom och utanför universitetet, och resultaten kommuniceras till forskningens intressenter för att bidra till vidare utveckling och innovation. Beskrivningen av rutinerna i detta dokument följer strukturen i Mittuniversitetets kvalitetssystem och illustreras genom en översiktlig modell (se figur 1).

2 Kvalitetssystemets struktur och upplägg

Fakultetens kvalitetssystem för forskning bygger på en systematisk och cyklisk process för kvalitetssäkring och utveckling. Det följer PDSA-cykeln (Plan-Do-Study-Act), som även används inom Mittuniversitetets övergripande kvalitetssystem för både forskning och utbildning³. Denna modell beskriver kvalitetsarbetet som en kontinuerlig process där strategier, mål och åtgärder formuleras, implementeras och genomförs, följt av uppföljning, analys och utveckling. Genom denna systematiska ansats

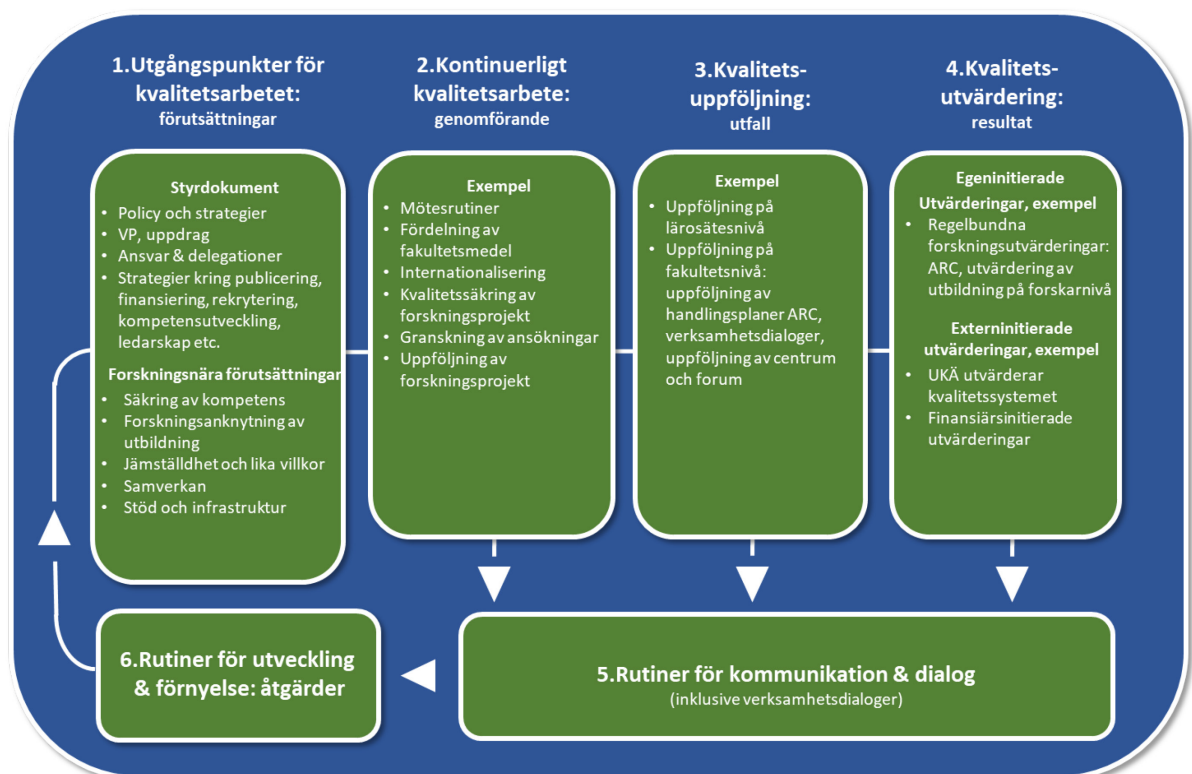
¹ HL 1992:1443, 1 kap

² MIUN 2021/1904

³ Kvalitetssystem för utbildning på grund-avancerad och forskarnivå, MIUN 2018/1820

säkerställs en ständig utveckling och förbättring av forskningskvaliteten. Fakultetens kvalitetssystem för forskning består av sex sammanlänkande delar (se figur 1):

- Del 1, utgångspunkter för kvalitetsarbetet: forskningens förutsättningar
- Del 2, kontinuerligt kvalitetsarbete: forskningens genomförande
- Del 3, kvalitetsuppföljning: mäter och värderar utfall
- Del 4, kvalitetsutvärdering: granskar resultat av forskningen
- Del 5, rutiner för kommunikation och dialog
- Del 6, rutiner för utveckling och förnyelse

Figur 1. Fakulteten för naturvetenskap, teknik och mediers kvalitetssystem för forskning

3 Utgångspunkter för kvalitetsarbetet (Del 1, förutsättningar)

Med utgångspunkter för kvalitetsarbetet avses dokument, principer och aktiviteter som är styrande för forskningsverksamheten och dess förutsättningar.

3.1 Styrdokument

Styrdokument vid lärosätet reglerar på olika sätt hur frågor ska hanteras och vem som ansvarar för dem⁴. Styrdokument är dokument som beslutats av universitetsstyrelse, rektor, förvaltningschef, dekan, prefekt, avdelningschef eller av kollegiala organ. Styrdokumenterna kategoriseras utifrån om de är föreskrifter, strategier, policy, regler, riktlinjer, handlägningsordning eller planer.

3.2 Mittuniversitetets kvalitetspolicy för forskning

Kvalitetsarbetet ska bidra till att Mittuniversitetet når de mål, vision och strategier som styrelsen har beslutat om i Mittuniversitetets strategi⁵.

I den nuvarande strategin (2019–2026) framgår bl. a att

- Mittuniversitetet ska stärka och synliggöra kopplingen mellan forskning och utbildning;
- forsknings- och utbildningsområden ska ha höga vetenskapliga ambitioner och tydlig profilering;
- Mittuniversitetet ska öka och utveckla samverkan internt, regionalt, nationellt och internationellt, stärka befintliga och utveckla nya internationella forskningssamarbeten;

⁴ För samtliga styrdokument, se Mittuniversitetets hemsida:
<https://www.miun.se/medarbetare/styrdokument>

⁵ MIUN 2018/1006

- Mittuniversitetet ska öka integrationen av hållbar samhällsutveckling i forskning, utbildning och samverkan;
- Mittuniversitetets forskning och utbildning ska tillvarata och utveckla digitaliseringens möjligheter och därmed tillgängliggöra kunskap för fler och genom hela livet.

3.3 Roller och ansvar

I *Arbetsordning för fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier*⁶ beskrivs fakultetens organisation, roller och ansvar. Tillsammans med *Besluts- och delegationsordning för fakultetsnämnd respektive dekan vid fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier*⁷ klargör arbetsordningen ansvarsområden, beslutsmandat och arbetsformer. Den redogör för linjeorganisationen och den kollegiala organisationen, samt deras rollfördelning och gränsdragning. Linjeorganisationen och den kollegiala organisationen verkar sida vid sida, med ett delat ansvar för verksamheten. De båda styrformerna möts i dekanen i sin roll som fakultetens högste linjeförman och samtidigt ordförande i fakultetsnämnden, vilket är det högsta kollegiala organet.

Funktion/nivå	Ansvar i kvalitetssystemet
Fakultetsnämnd	Fakultetsnämnden har ett samlat ansvar för forskning, utbildning, innovation och samverkan, kvalitets- och utvecklingsarbete, organisation, ekonomi, samt kommunikationsfrågor inom fakulteten. Fakultetsnämnden har ett övergripande ansvar för kvalitet och kvalitetsutveckling av innehållet i fakultetens verksamhet.
Dekan	Dekan ansvarar för att leda fakultetens verksamhet och att verka för att forskning och utbildning av hög kvalitet bedrivs inom fakultetens verksamhetsområde.

⁶ MIUN 2019/1139

⁷ MIUN 2019/1140

Dekanens ledningsgrupp (DLG och DLG+)	I dekanens ledningsgrupp diskuteras frågor som rör linjeorganisationen inom fakulteten. I gruppen ingår dekan, prodekan, vicedekan, prefekter, kanslichef och ställföreträdande kanslichef. I DLG+ ingår dessutom proprefekter och adjungerade representanter från KOM, HR och EKO.
Prodekan	Prodekan är dekanens ställföreträdare.
Råd för utbildning på forskarnivå (FUR)	Rådet har till uppgift att bevaka, främja och bereda ärenden till fakultetsnämnden i frågor som rör fakultetens utbildning på forskarnivå. Rådet ska följa upp resultatet av de processer rådet ansvarar för och ska verka för att säkerställa kvaliteten på utbildning på forskarnivå inom fakulteten.
Råd för utbildning på grund- och avancerad nivå (GRUR)	Rådet har till uppgift att verka för att utveckla och säkerställa kvalitet samt bereda ärenden till fakultetsnämnden i frågor som rör all utbildning på grund och avancerad nivå inom fakulteten. Rådet ska följa upp resultat av de processer som rådet ansvarar för.
Anställningsråd	Rådet har till uppgift att vara ett stöd i linjen och bereda ärenden till fakultetsnämnden i frågor som rör rekrytering och kompetensutveckling. Rådet ska följa upp resultat av de processer som anställningsrådet ansvarar för.
Fakultetskansli	Fakultetskansliet står för övergripande administration av bland annat forskning och utbildning. Fakultetskansliet svarar för stöd till fakultetens ingående delar, såsom fakultetsnämnd, råd, centrumbildningar och institutioner.
Kanslichef	Kanslichefen har övergripande ansvar för fakultetskansliet. Kanslichefen är ansvarig för

	personal, planering, kvalitetsarbete, samordning och utveckling av kansliets verksamhet.
Ämneskollegier	Ämneskollegier har övergripande ansvar för uppföljning, kvalitet och utvecklingsfrågor inom såväl forskning som utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå inom det egna området.
Ämnesföreträdare	Ämnesföreträdare leder arbetet i ämneskollegier och har ett övergripande ansvar för vetenskaplig kvalitet och kvalitetsutveckling inom det egna ämnesområdet.
Prefekt	Prefekt ansvarar för personal, planering, kvalitetsarbete, samordning och utveckling av institutionens verksamhet. Prefekten ska verka för att forskning av hög kvalitet bedrivs inom institutionens verksamhetsområde, samt främja för institutionens samverkan med det omgivande samhället.
Centrumbildningar	En centrumbildning är en profilbärande miljö med stark position inom och utanför lärosätet ⁸ . Verksamheten omfattar primärt forskning. Ett forskningscentrum är organisatoriskt placerat vid den fakultet som ansvarar för centrumets verksamhet.
Centrumledare	Forskningscentrum leds av en centrumledare. Centrumledaren ansvarar för att leda arbetet med utveckling och kvalitetssäkring av forskningscentrumet.
Forumbildningar	Ett forum är en universitetsövergripande och mångvetenskaplig arbetsenhet som fungerar som en mötesplats för forskare och intressenter inom ett tematiskt område. Verksamheten omfattar primärt forskning. Ett forum är organisatoriskt

⁸ MIUN 2019/2272, Regler för centrum och forum vid Mittuniversitetet

	placerat vid den fakultet som ansvarar för forumets verksamhet och strategiska utveckling.
Forumledare	Forum leds av en forumledare. Centrumledaren ansvarar för att leda arbetet med utveckling och kvalitetssäkring av forskningscentrumet.

Den kollegiala styrformen har stor betydelse för det löpande kvalitetsarbetet. En stor del av arbetet med kvalitetssäkring sker genom de kollegiala processerna och samverkan i de kollegiala organen, som fakultetsnämnden, råden, ämneskollegierna och centrumbildningarna.

3.4 Delaktighet och engagemang

I Högskoleförordningen framhålls att kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för lärosätets personal och studenter⁹. Mittuniversitetet ska ha systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos medarbetare, doktorander och studenter. Fakulteten präglas av kollegial styrning där många beslut fattas gemensamt för att stärka den vetenskapliga och pedagogiska utvecklingen. Kollegiala organ, såsom ämnes- och forskarkollegier samt fakultetsnämnden, är också de som har ett primärt ansvar för forskningens och utbildningens innehåll och kvalitet.

Studenternas delaktighet grundas i högskolelagen¹⁰ och regleras i arbetsordningen¹¹. Där garanteras studenternas delaktighet i alla beslutsorgan, såväl kollegiala som linjebeslut, när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Samtliga chefer vid Mittuniversitetet har ett ansvar att skapa goda förutsättningar för engagemang i kvalitetsarbetet, vilket stöds genom systematiska uppföljnings- och utvärderingsaktiviteter.

⁹ 1 kap 4§ Högskoleförordningen (1993:100)

¹⁰ Högskolelagen 1 kap 4 a §, 1992:1434

¹¹ Arbetsordning för fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier, MIUN 2019/1139

3.5 Strategier

Kvalitetssystemet för forskning vid Mittuniversitetet ska stödja det strategiska arbetet på alla nivåer, användas som underlag för planering, utveckling och uppföljning och bidra till att universitetet når sina visioner, mål och strategier. Inom fakulteten finns exempel på strategiskt arbete på en övergripande verksamhetsnivå, likaväl som institutions, centrums- och ämnesnivå.

Ett exempel är forskningens finansiering. Forskningen finansieras genom fakultetsanslag, externa bidrag och uppdragsforskning. För att säkerställa forskning av hög kvalitet har prefekten en central roll i att leda institutionens verksamhet. Institutionerna utvecklar strategier för att stärka forskningens kvalitet och genomslag, och prefekten ansvarar för att i samverkan med forskningsledare ta fram riktlinjer för detta.

Bibliometri är en fördelningsnyckel i fakultetens fördelningsmodell för forskningsanslag. Syftet med fördelningsnyckeln är att premiera kvalitetsdriven vetenskaplig produktion och excellens, vilket bidrar till Mittuniversitetets mål och strategi.

För att stärka forskningsmiljöerna satsar fakultetsnämnden årligen på strategisk rekrytering, kompetensutveckling och meritering av lärare och forskare. Rekryteringsstrategier utformas på institutionsnivå, där dialog inom och mellan ämnen är en central del av processen. Likaså utvecklas strategier för kompetensutveckling och karriärstöd i samarbete med berörda ämnen för att säkerställa goda meriteringsmöjligheter.

En viktig utmaning är att säkerställa tillgången på ledare som kan driva och utveckla forskningen. Strategier för ledarskap syftar till att identifiera och stödja framtida forskningsledare, vilket är avgörande för forskningens långsiktiga kvalitet och framgång.

3.6 God forskningssed

God forskningssed handlar om att säkerställa hög kvalitet i forskning genom att vara noggrann i metod, analys och resursanvändning. Det

innebär också att vara ärlig och transparent i hela forskningsprocessen – från idé till publicering. Forskare ska visa respekt för människor som deltar i studier, kollegor, samhället och miljön. Dessutom innebär god forskningssed ett ansvar för att resurser används rätt och att kunskap sprids på ett ansvarsfullt sätt.

All forskning vid Mittuniversitetet ska följa vedertagna principer för god forskningssed och alla medarbetare ansvarar för att dessa principer följs. Basen för god forskningssed utgår från det kollegiala arbete där seminarium, konferenser och nätverk och fortlöpande diskussioner och dialoger mellan forskare och mellan handledare och doktorander är viktiga inslag.

Mittuniversitetets handledarutbildning är obligatorisk för minst en handledare per doktorand. Den har som lärandemål att handledare ska kunna diskutera och reflektera över etik och god forskningssed och dess betydelse för doktorandens utveckling som forskare. Moment om forskningsetik och god forskningssed är obligatoriskt i utbildning på forskarnivå.

Misstankar om avvikelser från god forskningssed hanteras och utreds av Rådet för god forskningssed¹² enligt en särskild handläggningsordning¹³. Som centralt stöd till arbetet kring god forskningssed och forskningsetik finns även lärosätets jurister och Forskningsetiska rådet.

3.7 Forskningens frihet

Enligt högskolelagen ska den akademiska friheten främjas och värnas¹⁴. Akademisk frihet är en central förutsättning för demokrati och ska vara utgångspunkt för all forskning vid Mittuniversitetet. Det innebär att forskarna är fria att själva välja forskningsområden, forskningsfrågor,

¹² MIUN 2020/2739

¹³ MIUN 2020/2738

¹⁴ 1 kap 6§ Högskoleförordningen (1993:100)

metoder och sätt att kommunicera resultat så länge det följer vedertagna principer för god forskningssed.

För att upprätthålla forskningens frihet är finansieringen en viktig faktor. Prefekterna förfogar över fakultetsanslagen och har frihet att besluta hur dessa resurser ska fördelas för att stödja forskningens kvalitet och utveckling. Fakulteten har ett ansvar att främja och följa upp forskningens frihet¹⁵.

3.8 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Mittuniversitetet arbetar strategiskt för att vara en attraktiv arbetsgivare och säkerställa långsiktig kompetensförsörjning¹⁶. Detta sker genom kompetensförsörjningsplaner och medarbetarsamtal. Den övergripande planen anger universitetets prioriteringar inom området, medan medarbetarsamtalen resulterar i individuella utvecklingsplaner som kopplas till både verksamhetens mål och medarbetarens fortbildning.

Det pågår ett ständigt arbete med meritering och rekrytering för att på olika sätt uppnå balans och god forskarkompetens vid institutionerna. Prefekten har det övergripande ansvaret för kompetensförsörjning, arbetsmiljö- och personalansvar samt individuell kompetensutveckling och karriärplanering, vilket följs upp i medarbetarsamtal. Arbetet kan initieras på fakultets- institutions- och forskargruppernivå. Här har ämneskollegierna en viktig roll i att identifiera och signalera behov av kompetensutveckling och nyrekrytering. Vid rekrytering av vetenskapligt eller konstnärligt kompetent personal tillämpas granskning med hjälp av externa sakkunniga. Vetenskaplig och pedagogisk skicklighet är viktiga kvalitetskriterium. Arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling följs upp vid verksamhetsdialoger.

¹⁵ Mittuniversitetets Kvalitetssystem för forskning, MIUN 2021/1904

¹⁶ Mittuniversitetets strategi 2019–2026, MIUN 2018/1006

Anställningsrådet fungerar som ett stöd till linjen i arbetet med strategisk kompetensförsörjning och rekrytering. Ärenden diskuteras och bereds i Anställningsrådet och lyfts vid behov i fakultetsnämnden.

Fakulteterna anordnar regelbundet handledarutbildning på forskarnivå. Syftet med utbildningen är att förbereda för handledarrollen och det ansvar som uppdraget omfattar. Deltagarna får grundläggande kunskap om regler som berör forskarhandledning, problem som kan uppstå och hur de kan hanteras.

Kompetens är en fördelningsnyckel i fakultetens fördelningsmodell för forskningsanslag. Syftet med fördelningsnyckeln är att knyta an till befintlig personalstruktur och främja vetenskaplig och pedagogisk kompetens samt kompletta miljöer.

3.9 Sambandet mellan forskning och utbildning

Lärosätets uppdrag är enligt högskolelagen att ha ett nära samband mellan utbildning och forskning¹⁷. Med utgångspunkt i det uppdraget är ett av Mittuniversitetets mål att stärka och synliggöra kopplingen mellan forskning och utbildning. Det ingår i vårt kvalitetssystem för utbildning att säkerställa att all utbildning på grund- och avancerad nivå bedrivs med nära samband och anknytning till aktuell forskning.

Fakulteten strävar efter så kompletta miljöer som möjligt i enlighet med Mittuniversitetets strategi¹⁸. Med kompletta miljöer avses verksamhet där forskning och utbildning samspelar och har en balans.

Forskningsanknytning av utbildning lyfts i fakultetens arbetsordning som en central fråga för det kollegiala arbetet¹⁹. I handläggningsordningarna för inrättande av nya ämnen/huvudområden samt vid inrättande av nya

¹⁷ Högskolelagen SFS 1992:1434

¹⁸ *Mittuniversitetets strategi 2019–2026*, MIUN 2018/1006

¹⁹ MIUN 2019/1139

utbildningsprogram^{20, 21} framgår att forskningsanknytningen ska beskrivas i de underlag som ligger till grund för ansökan om inrättande.

Forskare deltar i undervisning och utveckling av program och kurser, som exempel har professorer enligt arbetstidsavtalet minst 25 % undervisning i tjänsten. På avancerad nivå förekommer i vissa ämnen ”master by research”, en programform där studenten ingår som en naturlig del i forskningsmiljön. Det är även vanligt att anställa studenter som amanuenser.

Modellen för fördelning av forskningsmedel vid fakulteten strävar efter att skapa bra förutsättningar för balans mellan forskning och utbildning. Ett exempel på en aktivitet i fördelningsmodellen som främjar kompletta miljöer är fördelningsnyckeln HST. En större premiering av avancerade kurser syftar till att tydliggöra kopplingen mellan forskning och grundutbildning.

Forskningsanknytning av utbildning följs upp vart sjätte år i fakultetens utbildningsuppföljning på grund- och avancerad nivå (UGA) samt vart sjätte år inom ramen för Mittuniversitetets system för utbildningsutvärdering (Treklövern).

3.10 Jämställdhet och lika villkor

Arbetet med lika villkor och jämställdhetsintegrering vid Mittuniversitetet utgår från Handläggningsordningen för arbetet med jämställdhet och lika villkor²² och leds av Rådet för jämställdhet och lika villkor, där prorektor är ordförande. Rådet för jämställdhet och lika villkor är ett stöd för universitetets ledning och är rådgivande och beredande organ till universitetsledningen i universitetsgemensamma frågor avseende universitetets jämställdhets- och likavillkorsarbete. Rådet ska även arbeta

²⁰ Handläggningsordning för inrättande, nedläggning och vilande av ämne/huvudområde på grund- och avancerad nivå vid Mittuniversitetet, MIUN 2014/2145

²¹ Handläggningsordning för inrättande, nedläggning, vilande och återupptagning av utbildningsprogram på grund- och avancerad nivå vid Mittuniversitetet, MIUN 2015/817

²² Handläggningsordning för arbetet med jämställdhet och lika villkor, MIUN 2024/1000

för erfarenhetsutbyte mellan fakulteter och förvaltning i dessa frågor. Vid varje fakultet finns lika villkorsombud som utses av dekan. Ombuden deltar i rådet och arbetar som stöd främst till chefer när det gäller att uppmärksamma lika villkorsaspekter i det dagliga arbetet.

Lika villkorsombudet stöttar även forskare med hur lika villkor-aspekter och horisontella kriterier kan beaktas och formuleras i forskningsansökningar, utvärderingar och i slutrapporter. Lika villkorsombudet bidrar även med lika villkorsperspektiv i samband med rekryteringar och i utbildningsfrågor.

Jämställdhet- och lika villkorsfrågor är återkommande punkter vid exempelvis arbetsplatsträffar, seminarier och olika forskarmöten i verksamheten. Vid rekryteringsprocesser finns krav på att beakta jämn könsfördelning när sakkunniga utses. I fakultetens Regler för disputationen och kompetenskrav på opponent, ordförande samt betygsnämndens sammansättning²³ anges att båda könen bör vara representerade i betygsnämnden.

3.11 Samverkan och nyttiggörande

Samverkan är en viktig del i Mittuniversitetets kvalitetsarbete. I Mittuniversitetets strategi²⁴ anges som ett av flera mål att verksamheten på den globala arenan ska driva och bidra till den regionala utvecklingen. Dialog och samverkan med omgivande samhälle är därmed ett viktigt inslag i verksamheten. För centrum och forum tydliggörs det ytterligare i det regelverk som satts upp²⁵: ”Centret/forumet ska ha betydande samverkan med starka aktörer i omgivande samhälle”.

Forskningen vid NMT-fakulteten präglas till stor del av samverkan på flera olika nivåer, vilket ökar nyttiggörandet av forskningen och dess resultat. Formerna för samverkan kring forskning och utveckling är många och spänner från samverkan under avtalade former mellan universitet och

²³ MIUN 2015/914

²⁴ *Mittuniversitetets strategi 2019–2026*, MIUN 2018/1006

²⁵ Regler för centrum och forum vid Mittuniversitetet, MIUN 2019/2272

organisationer eller företag till personliga kontakter mellan forskare. Samverkan med näringsliv och andra externa parter sker framför allt inom forskningsprojekt. Flera forskningsfinansiärer, såsom KK-stiftelsen och ERUF, kräver deltagande och/eller samfinansiering från företag för att bevilja forskningsmedel. Andra exempel på samverkan är referensgrupper med externa intressenter, kopplade till centrum, forum och större forskningsprojekt.

Samverkansavtalen mellan Mittuniversitetet och kommuner inom Jämtlands och Västernorrlands län är exempel på avtalade former och där respektive kommun och Mittuniversitetet lägger in lika mycket pengar att fördela till olika forskningsprojekt i enlighet med de riktlinjer som avtalet specificerar.

I ett forskarnätverk kan både nationella och internationella forskare från olika forskningsmiljöer samlas kring en gemensam forskningsinriktning eller metodologi och utbyta erfarenheter. Nätverken har oftast en bred sammansättning med avseende på ämneskompetens och kan bestå av både seniora och juniora forskare såväl som deltagare från näringsliv och institutioner. Regelbundna nyhetsbrev och årsrapporter är vanligt förekommande sätt för större forskningsmiljöer att sprida information i olika nätverk.

3.12 Stöd för kvalitetsarbetet och infrastruktur

I den gemensamma förvaltningen finns ett antal avdelningar som utgör stödfunktioner för forskning. Funktionerna omfattar exempelvis forsknings- och innovationsrådgivning, rådgivning avseende forsknings- och forskareetik, ekonomi, kommunikation och hantering av forskningsdata.

Fakultetskansliet har forskningshandläggare som sitter nära verksamheten kopplat till forskningscentrum. De stöttar verksamheten i samband med exempelvis uppföljningar, rekvisitioner och projektadministration. Kansliet tillhandahåller även handläggarstöd för anställningsrådet, för forskarutbildningen samt övergripande forskningsärenden.

En viktig förutsättning för kvalitetssäkring och kvalitetsförbättring av forskning är ändamålsenliga forsknings- och forskarutbildningsmiljöer. Vid inrättande av ämnen på forskarnivå ställs krav på ändamålsenliga tekniska och lokalmässiga resurser²⁶. Andra viktiga förutsättningar är internationella och nationella kontakter med andra akademiska miljöer, samproduktion av vetenskapliga arbeten, samordning av kurser på forskarnivå, gemensamma seminarier och deltagande i forskarskolor.

3.12.1 Infrastruktur

Tekniska och lokalmässiga resurser är avgörande för en god forsknings- och forskarutbildningsmiljö. NMT:s fakultetsnämnd avsätter årligen medel för särskilda lokaler och dyr infrastruktur. Fördelningen av dessa medel till institutionerna sker utifrån behov, vilket fastställs av nämnden vart sjätte år med självvärderingar som underlag.

4 Kontinuerligt kvalitetsarbete (Del 2, genomförande)

Kvalitetsarbetet är en kontinuerlig process, där lämpliga åtgärder vidtas löpande i det dagliga arbetet i syfte att utveckla och kvalitetssäkra verksamheten. Kollegial granskning av texter genom hela forskningsprocessen och av anställningar och befordringar är exempel på det kontinuerliga kvalitetsarbetet. Fakultetens modell för fördelning av fakultetsmedel för forskning är ett viktigt uttryck för fakultetens kvalitetsstrategi, där medel avsätts löpande för generella och riktade insatser. Arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling sker kontinuerligt på fakultets- institutions- och forskargruppernivå.

Nedan följer exempel på aktiviteter inom ramen för det kontinuerliga kvalitetsarbetet för forskning och utbildning på forskarnivå vid fakulteten.

²⁶ MIUN 2011/1240

4.1 Möteskonstellationer- och rutiner

Beslutsmöten: syftar till att fatta beslut som rör verksamheten. Beslut fattas mot beslutsunderlag som förberetts inför mötet. Underlag och förslag till beslut skickas ut före mötet för att ge mötesdeltagarna tid att läsa underlagen och lämna synpunkter före mötet. Beslutsmöten bör dokumenteras.

Exempel på beslutsmöten vid fakulteten:

Fakultetsnämndsmöten. Fakultetsnämnden är det högsta organet i den kollegiala organisationen och har det övergripande ansvaret för kvalitet och kvalitetsutveckling av innehållet i fakultetens verksamhet. Nämnden sammanträder 3–5 gånger per termin.

Anställningsrådet är beredande till fakultetsnämnden i frågor som rör rekrytering och kompetensutveckling,

Rådet för utbildning på grund- och avancerad nivå, GRUR är beredande till fakultetsnämnden i frågor som rör utbildning på grund- och avancerad nivå.

Rådet för utbildning på forskarnivå, FUR är beredande till fakultetsnämnden i frågor som rör utbildning på forskarnivå.

Dekans beslutsmöte, DBM. Dekanens beslut fattas vid dekanens beslutsmöte. Möten sker regelbundet.

Ämneskollegier. Samlar forskare och undervisande personal inom ett ämne på lika villkor. Kollegiet diskuterar, reflekterar över, och i förekommande fall initierar och behandlar frågor som rör utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå, samt forskning inom ämnet. Ämneskollegiet leds av ämnesföreträdare som normalt sett också är ordförande vid möten.

Arbetsmöten: syftar till att skapa konkreta resultat eller bereda ärenden till högre organ. Förberedelse i form av agenda.

Exempel på arbetsmöten vid fakulteten:

Dekanens ledningsgrupp, DLG och DLG+: I dekanens ledningsgrupp diskuteras frågor som rör linjeorganisationen inom fakulteten.

Institutionens ledningsgrupp: i institutionens ledningsgrupp diskuteras frågor som rör linjeorganisationen inom institutionen.

Forskargruppsmöten: planerar forskningsarbetet samt diskuterar frågor som rör gruppens forskning, som t ex strategier för finansiering, rutiner för publicering och samverkan med externa partners och nätverk.

Fackliga samverkansmöten

Arbetsplatsträff, APT: varje medarbetare vid Mittuniversitetet ska ingå i en arbetsgemenskap och träffas regelbundet i en APT. APT syftar till att öka delaktigheten i den egna verksamheten, skapa förutsättningar för ansvar och inflytande samt ge utrymme för samarbete, stimulans och arbetsglädje.

Lokala samverkansgrupper, LSG: LSG, behandlar frågor som först och främst har beröringspunkter med den egna verksamheten. Det kan röra exempelvis bemanning, verksamhetsplan, kompetensutveckling, arbetsmiljö och lika villkor.

Fakultetens samverkansgrupp, FSG: behandlar främst frågor på fakultetsövergripande nivå. Frågorna kan exempelvis röra verksamhet och verksamhetsutveckling, arbetsmiljöfrågor, lika villkor och kompetensförsörjning.

Informationsmöten: syftar till att informera berörda personer och fungera som en plattform för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Exempel på informationsmöten vid fakulteten:

Ämnesföreläsarkonferenser: möten för ämnesföreläsare under ledning av rådsordföranden. Återkommande forum för information och diskussion kring aktuella frågor som rör utbildning och forskning inom fakulteten.

Institutionsdagar: möte för all personal vid institution. Diskuterar aktuella frågor som rör institutionen så som arbetsmiljö, ekonomi, verksamhetens innehåll och inriktning. Även sociala aktiviteter förekommer

Forskningsledarkonferenser: årlig konferens dit alla professorer, docenter, prefekter och proprefekter vid fakulteten bjuds in. Syftet är att dela goda erfarenheter kring forskningsplanering, meritering, samverkan etc. som stöd i arbetet framåt vid institutionerna.

Motivations- och sociala möten: syftar till att skapa en gemenskap inom en grupp eller mellan enskilda gruppdeltagare. Exempelvis kick-off och planerade fikatillfällen.

4.2 Fördelning av fakultetsmedel

Fakultetens fördelningsmodell för forskningsmedel²⁷ har utarbetats i linje med Mittuniversitetets strategi²⁸ och i syfte att *stärka och synliggöra kopplingen mellan forskning och utbildning, utveckla profilerade, starka och välkända forsknings- och utbildningsområden* samt att *öka andelen extern finansiering*. Modellen har använts från och med budgetåret 2020 och är exempel på en aktivitet som utarbetats utifrån Mittuniversitetets strategiska mål att utveckla profilerade, starka och välkända forsknings- och utbildningsområden.

De medel som tilldelas enligt modellen är den del av forskningsanslaget som återstår efter att nämnden avsatt resurser för olika riktade insatser, exempelvis finansiering av kurser på forskarnivå, doktorandprogram, strategisk kompetensförsörjning och medel till centrum- och forumledare. Fördelningsmodellen är resultatinriktad och utformad för att skapa starka incitament till ett strategiskt arbete och tankesätt inom varje institution. Forskningsanslagen fördelas utan krav eller medföljande villkor. Varje

²⁷ Fördelningsmodell för forskningsmedel vid fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier, MIUN 2024/3186

²⁸ Mittuniversitetets strategi 2019–2026, MIUN 2018/1006

institution fördelar i sin tur medel inom institutionen utifrån egna strategier och rutiner.

Fördelningen av medel utgår utifrån ett antal fasta och rörliga fördelningsnycklar. Fasta fördelningsnycklar är ersättning för handledning av doktorander och ersättning för omkostnader vid licentiatseminarier och disputationer, dessa beräknas utifrån givna förutsättningar som ersätts med förutbestämda belopp. Resurs för särskilda lokaler och dyr infrastruktur är också en fast fördelningsnyckel. Den utgår från självvärderingar som varje institution skriver vart 6:e år och som fakultetsnämnden sedan använder som underlag att fastställa beloppen.

Rörlig fördelningsnyckel	Syfte och metod
Kompetens	Syftar till att knyta an till befintlig personalstruktur och främja vetenskaplig och pedagogisk kompetens samt kompletta miljöer. Fördelningsnyckeln står för en stor andel av totala anslaget, vilket syftar till stabilitet i verksamheten. Medel fördelas utifrån antal poäng, där lektorer, gästlektorer och adjungerade lektorer ger 1 poäng, docenter ger 2 poäng och professorer, gästprofessorer och adjungerade professorer ger 4 poäng. Dessutom ger meriterad lärare 1 poäng och excellent lärare 2 poäng, se pedagogisk meriteringsmodell²⁹.
HST	Syftet med fördelningsnyckeln är att främja kompletta miljöer. En större premiering av avancerade kurser syftar till att tydliggöra kopplingen mellan grundutbildning och forskning. Medel fördelas utifrån antal HST i grundutbildningen i respektive ämne. HST på

²⁹ MIUN 2017/2265

	grundnivå ger 1 poäng, HST på avancerad nivå ger 5 poäng.
Externa intäkter, totalt	Syftet med fördelningsnyckeln är att öka andelen extern finansiering utifrån Mittuniversitets strategi. Medel fördelas utifrån institutionens andel av fakultetens totala mängd externa medel inklusive råds- och internationella medel. Fördelning beräknas på ett medelvärde av upparbetade externa intäkter under de tre senaste helåren.
Andel råds- och internationella medel	Syftet med fördelningsnyckeln är att premiera ämnen som till stor del erhållit medel från finansiärer där konkurrensen ses som extra stor. Medel fördelas utifrån institutionens totala medel från nationella forskningsråd och internationella finansiärer i förhållande till summan av områdets egen totala mängd externa medel. Fördelning beräknas på ett medelvärde av upparbetade intäkter under de tre senaste helåren.
Bibliometri	Medel fördelas utifrån en modell som sammanställer institutionens antal refereegranskade publikationer, fältnormerade citeringar samt fältnormerad impact factor. Syftet med fördelningsnyckeln är att premiera kvalitetsdriven vetenskaplig produktion och excellens.

Utfallet från modellen redovisas och utvärderas årligen innan fastställande av preliminär budget för nästkommande år. De olika

fördelningsnycklarnas andelar kan justeras utifrån vilket syfte nämnden önskar att modellen ska ha (se tabell ovan).

4.3 Internationalisering

Mittuniversitetet har som mål att vara en stark aktör på den globala arenan³⁰. Universitetet ska sträva efter att utveckla vår samverkan internationellt, att stärka och utveckla befintliga internationella utbyten och forskningssamarbeten samt att öka vår internationella attraktivitet.

Möjligheten till forskningssamarbeten ska alltid beaktas och redovisas när nya samarbetsavtal med partneruniversitet ska ingås eller när avtal förnyas. Deltagande i utbytessamarbeten kan leda till nätverkssamarbeten på flera nivåer. Ett exempel vid fakulteten är Summer University, en internationell projektkurs i samarbete med europeiska partneruniversitet. Summer University har lett till ett flertal olika forsknings- och utbildningssamarbeten, gemensamma forskningsansökningar och erfarenhetsutbyten.

Dialoger kring mål för internationalisering har förts med samtliga institutioner vid fakulteten och en handlingsplan har sammanställts som bland annat visar verksamhetens mål vad gäller partnerkontrakt och allianser med utländska universitetet.

Ett led i fakultetens ambition att öka forskningens internationalisering är att utlysa bidrag för inresande och utresande forskare/doktorander, i syfte att öka utbyte med framstående forskningsmiljöer utanför Sverige. Fakultetsnämnden avsätter medel för denna satsning årligen. Målet med vistelsen är att doktoranden ska få bedriva forskning i en stimulerande miljö, bygga upp sitt internationella akademiska nätverk, göra framsteg med avhandlingsarbetet samt inleda potentiella framtida samarbeten.

³⁰ *Mittuniversitetets strategi*, MIUN 2018/1006

4.4 Uppföljning av studieplaner på forskarnivå

Uppföljning av individuella studieplaner för forskarstuderande görs årligen och enligt fastlagda rutiner. Syftet är att följa upp doktorandernas studieresultat och progression. Forskarutbildningsrådet ansvarar för uppföljningen vid fakulteten. Orsaker till eventuella avvikelser diskuteras och åtgärder beslutas och följs upp.

4.5 Kvalitetssäkring av forskningsprojekt

4.5.1 Granskning av ansökningar

För ansökningar till EU:s strukturfonder³¹ och KK-stiftelsen³² finns särskilda förgranskningsprocesser som fastställts av fakultetsnämnden och dekan. Inför varje utlysning fastställs en tidsplan som berörda forskare informeras om.

Processerna omfattar såväl intern granskning av ansökan utifrån finansiärens intention, som extern vetenskaplig granskning av nationella och internationella experter inom området för ansökan. Syftet är att säkerställa den vetenskapliga kvaliteten och finansiärens krav på samproduktion och tillväxt, samt att projekten uppfyller gällande kvalitetskrav för användning av fakultetens medel.

Ansökningar för utveckling av nya utbildningsprogram eller utveckling av befintliga program hanteras i Rådet för utbildning på grund- och avancerad nivå. Forskningsansökningar om medel för rekrytering hanteras på motsvarande sätt i Anställningsrådet.

4.5.2 Uppföljning av pågående och avslutade forskningsprojekt

I verksamheten finns olika rutiner för uppföljning av pågående och avslutade forskningsprojekt. Inom forskningsmiljön Transformative Technologies ingår uppföljning av vissa pågående och avslutade

³¹ Handläggningsordning för kvalitetsstöd för och kvalitetsgranskning av ansökningar till EU:s regionala strukturfonder vid NMT, MIUN 2022/2165

³² MIUN 2025/910

forskningsprojekt som en del av kvalitetssäkringsarbetet, vilket utvecklats under tiden med finansiering genom KK-stiftelsens KK-miljöprogram. Uppföljning görs genom hearing med projektledare, där arbete kring samproduktion och forskningsresultat dokumenteras och tas med i fortsatta diskussioner kring verksamhetens forsknings- och utbildningsaktiviteter.

5 Kvalitetsuppföljning (Del 3, utfall)

Med kvalitetsuppföljning avses här aktiviteter eller processer som på olika sätt sammanställer information om eller utfallet av genomförda aktiviteter i verksamheten.

Kvalitetsuppföljning av forskning sker kontinuerligt och på flera nivåer inom fakulteten. Forskningsledare leder arbetet inom forskargrupper. Forskargruppernas strategiska arbete sker i dialog med prefekt och proprefekt. Uppföljning av arbetet kan ske på flera olika sätt, exempelvis som stående informationspunkter vid månadsmöten, återkommande seminarieverksamhet för forskare och pulsmöten i mindre forskargrupper.

5.1 Uppföljning på lärosätetsnivå: rektorsdialoger

På lärosätetsnivå sker två årliga uppföljningar genom fakultetsdialoger med rektor. Uppföljning av Mittuniversitetets samlade resultat sker bland annat i form av särskilda, universitetsövergripande indikatorer³³. Indikatorerna kopplar till värden som strategin är avsedd att främja: *attraktivitet, relevans, kvalitet och hållbar utveckling*. Indikatorerna är inte styrande utan utgör underlag för analys och diskussion inom ramen för bland annat verksamhetsdialogerna.

Ett par av indikatorerna är relevanta för forskning:

- söktryck på anställningar (attraktivitet, professors- och lektorsrekryteringar)

³³ Indikatorer vid Mittuniversitetet - oktober 2020, MIUN 2020/1242

- samförfattande publikationer med icke-akademisk part (forskningens omvärldsanknytning, nyttiggörande av kompetens i vår omgivning)
- högciterade publikationer (den akademiska genomslagskraften för universitetets forskning)
- bidragsmedel för forskning (andel och typ av finansiär spelar roll)
- hållbar utveckling inom forskning (främja byggandet av ett resurssnålt, jämlikt, jämställt och hållbart samhälle)

5.2 Uppföljning på fakultetsnivå

Fakultetsnämnden ansvarar för att följa upp resultatet från ARC-utvärderingen samt forskningsmiljöernas arbete med handlingsplaner och åtgärder. Centrumens åtgärdsarbete utvärderas årligen inom nämndens ordinarie uppföljning av centrum och forum. Även ämnenas handlingsplaner granskas årligen, som en del av institutionernas kontinuerliga kvalitetsarbete. Prefekterna deltar i nämndsmöten för att presentera, kommentera och reflektera över detta arbete. Uppföljning av forskarutbildningens utfall sker inom FUR och rapporteras till nämnden.

5.2.1 Verksamhetsdialoger

Uppföljning av verksamheten vid fakultetens institutioner sker vid verksamhetsdialogerna med fakultetens ledning vår och höst. Prefekterna ansvarar för att föra dialoger med företrädare för den kollegiala organisationen. Verksamhetsdialogerna ska inkludera en återkommande dialog kring forskningens kvalitet och relevans. Dialogerna ska i förekommande fall följa upp aktiviteter som omfattas av kvalitetssystemet, inklusive prognoser, utfall och resultat samt identifierade utmaningar och utvecklingsbehov. Dialogerna finns beskrivna i Mittuniversitetets styrmodell³⁴. Se även kap. 7 *Rutiner för kommunikation och dialoger*.

³⁴ Mittuniversitetets styrmodell, MIUN 2019/1118

5.2.2 Uppföljning av forskningscentrum och forum

I lärosätets Regler för centrum och forum vid Mittuniversitetet³⁵ anges att fakulteten ansvarar för årlig uppföljning av centrum och regelbunden uppföljning av forum. Vid NMT-fakulteten ansvarar fakultetsnämnden för uppföljning av fakultetens forskningscentrum och forum. I enlighet med fakultetens handlägningsordning³⁶ görs uppföljning årligen för både centrum och forum och omfattar de kriterier för centrum och forum som anges i lärosätets regelverk.

Syftet med uppföljningen är att fånga upp utmaningar och frågor kring verksamheten ute i forskningscentrumen. Centrum- och forumledaren ansvarar för att ta fram underlag för uppföljningen. Arbetet ska ske i samråd med berörd/berörda prefekter och ämnesansvariga.

5.3 Uppföljning på enhetsnivå

På enhetsnivå (ämnen och centrum/forum) sker kontinuerlig uppföljning av exempelvis forskningsproduktion, finansiering, kompetensutveckling, samverkan, kommunikation och själva forskningsarbetet.

Alla verksamheter inom fakulteten har olika rutiner för uppföljning av aktiviteter inom forskning och uppföljning sker både formellt och informellt. Exempel på sådana uppföljningar är regelbundet återkommande möten med större eller mindre forskargrupper och med olika gemensamma nämnare, exempelvis presentation av forskning inom enskilda forskningsprojekt på workshops och seminarier. Andra möten samlar hela forskningscentrum för genomgång och uppföljning av strategier och aktiviteter.

Resultatet av dessa uppföljningar används på olika sätt, exempelvis för att identifiera områden där ytterligare resurser eller kompetens behövs. Inom vissa ämnen används uppföljningen av publikationer och externa anslag som en grund för vidarefördelning av fakultetsmedel till forskare eller

³⁵ MIUN 2019/2272

³⁶ *Handlägningsordning för uppföljning av centrum och forum vid NMT*, MIUN 2020/929

forskargrupper. I vissa fall fungerar denna information även som underlag i kompetensutvecklingssamtal, medarbetarsamtal och löneförhandlingar.

Varje institution utvecklar och arbetar med strategier kring finansiering av forskning kontinuerligt under året. Resultaten av utfallet utifrån fördelningsnycklarna i modellen för fördelning av forskningsmedel följs upp och påverkar fördelningen av forskningsmedel kommande år.

6 Kvalitetsutvärderingar (Del 4, resultat)

Med kvalitetsutvärderingar avses omfattande genomlysningar av verksamheten. Syftet med kvalitetsutvärderingar är att utvärdera resultat av kvalitetsarbetet. Kvalitetsutvärderingar ska vara kvalitetsdrivande och bygga på forskarnas delaktighet. Utvärderingarna kan antingen vara egeninitierade eller initierade externt.

6.1 Egeninitierade utvärderingar

6.1.1 Lärosätesövergripande forskningsutvärdering – ARC

Mittuniversitetet genomför sedan 2013 återkommande forskningsutvärderingar (s.k. Assessment of Research and Co-production, ARC), den senaste kallad ARC21. Utvärderingarna baseras på bedömningskriterier från Högskolelagen, Högskoleförordningen, UKÄ samt SUHF:s kvalitetskriterier. Sedan 2023 är Mittuniversitetet ansluten till CoARA³⁷, vilket medför att bedömningskriterierna ska harmoniera med CoARA:s åtaganden³⁸.

Utvärderingarna genomförs med en tidsintervall om 6–7 år och omfattar all forskning för en utvärderingsperiod som beslutas inför varje utvärdering. Såväl ämnesforskning som forskning vid Mittuniversitetets centrum utvärderas. Syftet med forskningsutvärderingarna är att utveckla forskningen i linje med universitetets strategi och vision samt att stärka forskningsmiljöernas kvalitetsutvecklande förmågor. Fakulteterna beslutar

³⁷ CoARA membership Mid Sweden University, MIUN 2023/3063

³⁸ <https://coara.eu/agreement/the-commitments/>

om indelning av forskningen i utvärderingsenheter och kan undanta ämnen med begränsad forskningsvolym.

Utvärderingarna genomförs som en kollegial granskning av internationella expertpaneler. Utvärderingsunderlaget utgörs av en självvärdering, ett antal kvantitativa data om forskningsmiljön, samt presentationer och diskussioner vid ett platsbesök. Expertpanelerna sammanställer rapporter med förslag till strategiska åtgärder. Utfallet kommuniceras både internt och externt.

Resultaten från utvärderingarna behandlas på enhetsnivå, på fakultetsnivå och på central nivå. Fakultetsnämnden uppdrar berörda enheter att inkomma med handlingsplaner. Handlingsplanen ska innehålla reflektion och analys av expertpanelens synpunkter och rekommendationer i rapporten samt vad som bör åtgärdas. Arbetet med åtgärderna följs sedan upp regelbundet av fakultetsnämnden. För åtgärder som bedöms ligga på fakultetsnivå eller central nivå ska åtgärdsplaner upprättas även där.

6.1.2 Utvärdering av utbildning på forskarnivå

Enligt Mittuniversitetets kvalitetssystem för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå³⁹ ska utbildningen på forskarnivå utvärderas regelbundet, i syfte att kontinuerligt säkra och utveckla kvaliteten.

Mittuniversitetets utvärderingsmodell för utbildning på forskarnivå utgår från modellen för Treklövern's utvärderingar av utbildning på grund- och avancerad nivå men anpassat till, och med utgångspunkt i, Universitetskanslersämbetets utvärderingar av forskarutbildning.

Forskningsutvärderingen ARC21 inkluderade även forskarutbildning, med syftet att synergiera mellan forskning och forskarutbildning skulle

³⁹ Kvalitetssystem för utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå, MIUN 2018/1820

tillvaratas och att den sammantagna utvärderingsbördan för institutionerna skulle reduceras⁴⁰.

6.2 Externinitierade utvärderingar

Exempel på externt initierade forskningsrelaterade utvärderingar är UKÄ:s granskning av lärosätets kvalitetssystem för forskning. Granskningen utgår från internationella riktlinjer för forskning och fokuserar på hur väl lärosätenas uppföljnings-, åtgärds-, och återkopplingsrutiner bidrar till att säkra och utveckla forskningens kvalitet⁴¹. UKÄ gör även tematiska utvärderingar och examenstillståndsprovningar. Även Vetenskapsrådet genomför nationella utvärderingar av utvalda forskningsfält.

7 Rutiner för kommunikation och dialog (Del 5)

Genom kommunikation bidrar vi till att utveckla vår forskning, bygga relationer, få nöjda medarbetare samt sprida information om vår verksamhet⁴². Kommunikationen ska följa Mittuniversitetets kommunikationspolicy, som omfattar både intern och extern strategisk kommunikation samt medarbetarnas ansvar för kommunikation om sina egna ansvarsområden.

I Mittuniversitetets plan för kommunikation⁴³ beskrivs hur kommunikation bidrar till att nå universitetets vision och mål. Olika kommunikationsinsatser ska bidra till att utveckla vår forskning, att nå våra höga ambitioner om forskning i världsklass och sprida information om vår verksamhet regionalt, nationellt och internationellt.

Några av de insatser som görs inom ramen för lärosätets kvalitetsarbete har egna kommunikationsplaner, exempelvis Treklöversamarbetet och ARC-utvärderingar. Aktiviteter och åtgärder som planeras eller genomförs till

⁴⁰ *Utvärdering av forskarutbildningen vid Mittuniversitetet* MIUN 2020/438

⁴¹ *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning*, UKÄ 2023 dnr 412-00398-23

⁴² *Kommunikationspolicy* MIUN 2019/180

⁴³ *Plan för kommunikation – vägval utifrån Mittuniversitetets strategi*, MIUN 2019/179

följd av kvalitetsuppföljning eller kvalitetsutvärderingar ska kommuniceras till samtliga berörda⁴⁴. Syftet med kommunikation i kvalitetsarbetet är dels att på ett transparent sätt informera om själva kvalitetsarbetet och vad som kommer ut av det, dels att säkerställa att resultat från de olika kvalitetsinsatserna återförs och används i utvecklingsarbetet.

Mittuniversitetets kommunikationsavdelning arbetar på olika sätt med att synliggöra forskningen. På Mittuniversitetets hemsida för forskningskommunikation finns tips och stöd för forskare vad gäller att sprida kännedom om sin forskning: mediekontakter, publicering på webben, grafisk profil etc. Mittuniversitetet har hemsidesmallar för forskningsprojekt, där forskarna själva eller med hjälp av kommunikatörer kopplade till institutioner eller forskningsmiljöer, kan lägga in information och ange var man vill att projektet ska visas.

7.1 Forskningskommunikation vid fakulteten

Forskningskommunikationen vid fakulteten tar stöd i Mittuniversitetets strategi och i *Kommunikationsplan för Mittuniversitetets kvalitetssystem*⁴⁵. Vid institutionerna finns strategier och kommunikationsplaner, exempelvis inom forskningsprojekt, som forskningskommunikationen grundar sig i.

En stor och viktig del av forskningskommunikation är vetenskaplig publicering i exempelvis tidskrifter och till konferenser. Publikationers akademiska nivå i form av nyhetsvärde och relevans för omgivande samhälle granskas genom Peer Review. Hur fakulteten arbetar med strategier för att öka kvaliteten på vetenskaplig publicering återfinns i Del 1. *Utgångspunkter för kvalitetsarbetet*.

Inom fakulteten sker flera återkommande aktiviteter för att kommunicera forskning, nationellt och internationellt. Dessa aktiviteter skapar möjligheter till nya relationer, samarbeten och nätverksbyggande, inom och utanför universitetet. Aktiviteterna bidrar också till att, i dialog med

⁴⁴ *Kommunikationsplan för Mittuniversitetets kvalitetssystem*, MIUN 2022/448

⁴⁵ *MIUN 2018/1820*

omgivande samhälle, säkerställa att den forskning som bedrivs är relevant. Exempel på aktiviteter är återkommande seminarier kopplade till forskningsprojekt, nationella/internationella konferenser där Mittuniversitetet står som värd och event som arrangeras i samverkan med externa aktörer.

Fakultetens arbete för att dokumentera, publicera och kommunicera resultat som genereras genom uppföljning och kollegial granskning sker främst genom:

- Protokoll eller anteckningar från exempelvis fakultetsnämnd, forskar- och ämneskollegier: på hemsidan eller i diariet
- Minnesanteckningar från verksamhetsdialog rektor/fakultet och fakultet/institution: återfinns i diariet, överenskommelser vid behov.
- Rapporter vid extern granskning: görs tillgängliga på universitetets hemsida och i diariet.

Strategier, styrdokument, strategiska beslut, indikatorer, övriga rapporter, etc. görs tillgängliga på hemsidan och i diariet.

Institutionerna kommunicerar bland annat forskningsprojekt kopplade till verksamheten. Forskningscentrum dokumenterar och kommunicerar sitt arbete via exempelvis nyhetsbrev och årsrapporter, som även dessa publiceras på hemsidor.

7.2 Kvalitetsdrivande verksamhetsdialoger

Fakultetens institutioner arbetar kontinuerligt med aktiviteter och insatser som syftar till att bidra till att nå målen. Vid institutionerna förekommer bland annat ämnesdialoger och dialoger med forskargrupper. Uppföljning av arbetet sker vid verksamhetsdialogerna vår och höst. Vid dialogerna diskuteras institutionernas långsiktiga och kortsiktiga behov och utmaningar. Aktiviteter som bedöms vara av intresse för hela fakulteten eller som behöver riktade resurser lyfts till fakultetsnivån för diskussion och hantering i fakultetsnämnden.

Verksamhetsdialogerna ska, som även nämnts i kap. 5 *Kvalitetsuppföljning*, inkludera en återkommande dialog kring forskningens kvalitet och relevans och i förekommande fall beröra de aktiviteter som omfattas av kvalitetssystemet, inklusive prognoser, utfall och resultat samt identifierade utmaningar och utvecklingsbehov.

8 Rutiner för utveckling, förnyelse och åtgärder (Del 6)

Den sista delen av förbättringscykeln syftar till att säkerställa att resultat från uppföljningar, utvärderingar, granskningar och övrigt kvalitetsarbete leder till förbättring och förnyelse av forskningen samt att tillämpade arbetssätt utvecklas. Samtliga förbättringsåtgärder ska leda till genomförda förbättringar och uppdatering av utgångspunkterna och förutsättningar i kvalitetsarbetet (del 1).

Analys, utveckling och förnyelse utifrån kvalitetsarbetet görs bland annat i fakultetsnämnd, i forskar- och ämneskollegium. Mindre åtgärder, som inte kräver särskilda verksamhetsuppdrag eller resurssättning, genomförs inom ramen för ordinarie verksamhet. Mer omfattande förbättringsåtgärder kan kräva resurser i form av pengar eller arbetskraft och beslut om detta tas i den del av organisationen där ansvaret ligger.

Samtliga förbättringsåtgärder ska återkopplas till de dokument och aktivitetsplaner som är styrande för verksamheten och dess förutsättningar, för uppföljning och utveckling. Exempel på fakultetens arbete för att fånga upp och säkerställa verksamhetsutveckling är de fakultetsgemensamma aktiviteter som fakultetsnämnden beslutar varje år.

I Mittuniversitetets årliga verksamhetsplan⁴⁶ som beslutas av universitetsstyrelsen, framgår övergripande förutsättningar och särskilda uppdrag utifrån externa krav och prioriterade universitetsövergripande områden utifrån strategin. Universitetsstyrelsen beslutar om

⁴⁶ För samtliga styrdokument, se Mittuniversitetets hemsida:
<https://www.miun.se/medarbetare/styrdokument/>

Mittuniversitetets strategiska riskanalys och rektor beslutar om Mittuniversitetets operativa riskanalys. Där framgår riskområden som identifierats utifrån förordning om intern styrning och kontroll⁴⁷ (FISK), externa krav och egna uppsatta mål samt åtgärder kopplade till dessa.

I Mittuniversitetets årliga aktivitetsplan⁴⁸, som beslutats av rektor, finns uppdragen från verksamhetsplanen, riskanalysen och de operativa riskerna samlade och delegerade till fakulteter och förvaltning. Här beskrivs också aktiviteter som prioriterats av fakulteter och förvaltning.

⁴⁷ Förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll

⁴⁸ För samtliga styrdokument, se Mittuniversitetets hemsida:

<https://www.miun.se/medarbetare/styrdokument/>